

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija Poljanska cesta št. 32.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trístopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskánji se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je na Poljanski cesti h. št. 32.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 38.

V Ljubljani, v petek 15. februvarija 1884.

Letnik XII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 14. februvarija.

Poročilo o izjemnih določbah.

Poročilo odsekovo, ki zbornici priporoča odobravanje od vlade razglašanih izjemnih ukazov, se je včeraj razdelilo poslancem in je v mnogem oziru tako zanimivo, da ga objavimo v slovenski prestavi. Glasi se:

„Že zdavnej si je vnanje socijalistično-prekucijsko časnikiarstvo prizadevalo med avstrijskimi delavci zarediti sovraštvo, razdraženost in strast.

Ko je začel l. 1879 Janez Most v Londonu (sedaj v New-Yorku) izdajati list „Freiheit“, ki se po Nemčiji in Avstriji jako zvijačno razširja, in je v njem zagovarjal načelo, da zamorejo delavci vseh dežel samo s tem zboljšati svoj stan, ako s silo razdenejo vse obstoječe državne in družbinske razmere, ako uničijo vse zasebno premoženje in odpravijo ves razloček med raznoterimi stanovi, pokazala so se tudi med avstrijskimi delavci prizadevanja, ki so velik del njih polagoma potisnila na puntarsko pot.

Z rogovilnimi spisi, ki so se v tisučeri iztisih pri raznih prilikah razširjali med množico, so polagoma spodrili vsa tla in so s prizadevanjem tujih pooblaščenecv začeli vredovati skrivno zvezo med delavci.

L. 1881 začeli so v listu „Freiheit“ in po drugih tiskovinah delavcem silno priporočati, naj se učijo kemije, ob enem so jim razlagali, kako uspešno se zamore dinamit rabiti v boji s človeško družbo, ter jim prigovarjali, naj se nikar ne bojé moriti, požigati in ropati.

Ta stanovitna hujskanja pokazala so že koncem l. 1881 svoj sad; 4. decembra 1881 so namreč v gostilni „zum grünen Jäger“ napadli in težko ranili policijskega komisarja Kadleca, ker je razpustil neko zborovanje zaradi puntarskih govorov.

Del delavcev, ki so bili pametni dovolj, da so spoznali nevarnost prekucijskega početja, se je osnoval kot poseben oddelek z zmernimi nameni, pa zaradi

vednih strastnih napadov in strahovanja le malo napreduje, ker prekucuih odločno odbijajo vse poskušnje, s postavnimi pripomočki zboljšati stanje delavcev, češ, da so to le nekaka mazila, in da je treba delati na popolno prekucijo človeške družbe.

Redno so v govorih in spisih zbuiali najhujše strasti med delavci in med mnogimi izmed njih zbudili mišljenje, ki zaničuje vse npravne in pravne postavé.

Že l. 1882 pokazal je roparski napad ne čevljarja Merstallingerja, kako močno se je že razširilo to pogubno rovanje. Najveljavniši in najnevarnejši kolovodje prekucijske stranke so prišli zaradi tega 4. julija 1882 z nenavadno predrznostjo dovršenega hudodelstva in zaradi puntarskih namenov v sodnijsko preiskavo.

Odkar je bila končana ta preiskava, so začeli s posebno navdušenostjo in še z večim zaupanjem med množico širiti prekucijska načela in puntarska stranka je z mnogimi hudodelstvi na eni strani pokazala, da še živi, na drugi strani pa je dala znamenje, kako se prekucijska načela dejansko že izvršujejo.

Udje te stranke so čedalje predrznejši in zabavljivejši proti vradnim osebam in čedalje nezmernejši pišejo njih listi; v šte. 18 lista „Freiheit“ se Most raduje nad zadržanjem svojih „tovarišev“ na Dunaji in konečni namen puntarjev pojasnuje z besedami: „Ako sedanjega sveta ne bodemo mogli s podbojev sneti, ga bomo pa z dinamitom razstrelili“.

Agitatorji so si na vso moč prizadevali med delavci obdržati sovraštvo do človeške družbe, ter so napravili skrivno tiskarno, ktere izdelki so najboljši pripomočki za to. Z napisom „prva svobodna tiskarna takraj Ljute“ so nedavno na svetlo prišli rogovilni spisi, ki so se v obilnem številu razširjali po Dunaji in po deželi.

S svojimi nemškimi tovariši zvezani voditelji českih delavcev v nekem českem razglasu tudi naznanjajo, da ga je tiskala prva svobodna tiskarna v Čeahah.

Dné 10. avgusta 1883 so mnogi privrženci prekucijske stranke z ničevim izgovorom razgrajali pred

vradno hišo policijskega vodstva in so bili le s silo razgnani.

V neki jako razširjeni knjižuri prigovarjajo tudi k „dejanjem“ ter sklepajo z besedami: „Ob tla z vsemi trinogi in njihovimi rabeljni! Ob tla z vsemi sesavkami in ljudskimi goljufi!“

Št. 34 lista „Freiheit“ od dne 25. avgusta 1883 omenja o razširjanji te knjižure, „da bode še vse kaj drugega iznenadilo dunajsko mesto“. Dne 2. septembra 1883 bil je sklican neki ljudski shod. Dasi-ravno je bilo to zborovanje od gosposke prepovedano, se je bilo vendar zbralo mnogo delavcev, ki so jih mogli le s silo razgnati.

Nedolgo potem, 6. septembra l. l., se je to rogoviljenje ponavljalo, ko se je moralo zaradi javnega miru in reda zopet prepovedati nekakov shod delavcev na rajskem vrtu v Fünfhausu. Pri teh shodih delavcev so policaje zasmehovali, vradne upravnike zasramovali in peli puntarske pesmi.

Nevoljni nad tem, da poulično rogoviljenje ni doseglo namerovanega namena, izmislili so se voditelji, ki so se pred svetom razglašali kot „eksekutivni odsek“ ter na vse strani zlasti z žugalnimi pismi in smrtnimi obsodbami strahovali prebivalstvo, da naj po navodu, ki ga je razglasil list „Freiheit“, več ne delajo skupno, ampak da naj posamezno izvršujejo svoja hudodelstva in naj v ta namen izdelujejo ali si pa tihotapsko preskrbujejo dinamit.

Te hudodelne namene in osnove so brez ovin-kov razglašali v neki novi knjižuri, ki je koncem meseca oktobra izšla v nemškem in českem jeziku, in ki naravnost prigovarja k moritvi policajev in daje poduk, kako se je pri tem zadržati. V smislu teh pozivov se je res nekaj delavcev združilo, da bi izdelovali dinamit, ter so skušali kakega kemika pridobiti za svoje hudodelne namene, pa gosposka jim je še o pravem času na sled prišla ter izvršitev zabranila.

Dné 26. in 27. oktobra 1883 so pri nekem skrivnem shodu prekucuhov v Lang-Enzersdorfu v korneuburškem političnem okraji, ktere ga so se vdeležili poslanci skoraj iz vseh kronovin, pretresali nov

LISTEK.

Indija Komandija.

Spisal dr. A. M.

(Konec.)

Zadnje pismo.

(Pisal neki Komandec.)

V Koludrovici 3. septembra ... 2.

Petru v Skalovji!

Ni bil moj namen, dragi prijatelj, pisati vam; hotel sem s tem le vstreči prošnji vašega prijatelja Mihka, kteremu nemila osoda ni dala tolika časa, da bi zamogel z lastno roko pisati vam. Zadnji petek vzdignila se je cela Komandija proti županovemu Tonku in ker je živel vaš Mihek z njim v prijateljstvu, pretila je zarota tudi njemu. Komaj sta ušla cepcem in vilam razsrjenih Koludrovčanov. Bežeča sem ju srečal in jima pokazal najkrajšo pot z Indije. Na meji podavši mi roko me je Mihek prosil, naj bi vam pisal in poročil o zadnjih dogodkih

v Komandiji, on pa in Tonek, da hočeta bežati v deveto deželo.

Komandeci smo se zdaj streznili. Videvši, da zmešnjava od dne do dne rase in da tako ne more iti več dalje, zbrali smo se Koludrovčanje in Komandeci na korenjaškem polji. Nekdanji župan, Štefulja, oče Tonkov, govoril je zbranim tako-le:

Preljubi poštenjaki starega kopita!

Zdaj vsi vidite, kako neumni smo bili, da smo vse verjeli — sanjačem! Sicer moje očetovsko srce krvavi, ker je moj sin Tonek vse zakrivil. Izgubil sem ga, nikdar ga ne bom več videl. Toda še bolj me boli, ko vidim, da smo vse staro podrli, vse sneli in spili, ostala nam je gola Komandija. Vidite, da tako ne more iti dalje. Zatorej predlagam, naj se sklène, da imajo odslej v Komandiji spet vladati nebeški strahovi, kakor nekdanj. In sklenilo se je enoglasno, da v Indiji Komandiji bodo odslej spet vladali nebeški strahovi, kakor nekdanj.

Te dni se vrne kralj spet v Komandijo; oče Štefulja pa dobi potrjenje do smrti za župana koludrovskega.

Pozdravljam vas, Peter v Skalovji!

Komandec.

Do tu naš dokument. In Tonek in Mihek?

Kakor sem bil obljubil čestitemu starčku, ki mi je izročil ovi dokument, šel sem, da bi našel kak sled po izgubljenem mu prijatelju Mihku. Napotil sem se kar naravnost proti deveti deželi. Toda že ko pridem do sedme, pokažejo mi Mihkov grob, od žalosti da mu je srce počilo. Tonek pa, rekli so mi, da je šel naprej v deveto deželo. Ko pridem v to deželo, mi povedo, da je prišel s Komandije neki Lučislav in hotel vse preustrojiti po svoji glavi; a devetodeželani da so trezni ljudje in sanjam radi ne verjamejo; izgnali so ga iz devete dežele. Bežal da je v deseto. Tudi to sem poiskal. Peljali so me tu k njegovemu grobu, kjer sem bral na kamnitem spominku ta-le napis:

Nezgode . vse . Ga . tlačile .

življenja . luč . Odkar . ugledal .

lučislav . koludrovski . Apostel . komandski .

želja . Ena . le . se . mu . spolnila .

da . Desetnik . v . deseti . spi . deželi .

način svojega delovanja in med drugim sklenili, z vsemi pripomočki dejansko stopiti na noge proti saskam in vradnim organom, ljudstvo s strahovitimi dejanji neprenehoma vznemirjati in na vsak način napraviti prekucijo.

Sad te strupene setve bil je umor koncipista Hlubeka 15. decembra 1883 v Florisdorfu, ki je nekoliko prej dobil žugalno pismo. Na obsodbo voditelja Janeza Rougeta, ki je bil zaradi skrite ti-skarne od deželne sodnije obsojen 23. januarja t. l., odgovorili so drugi dan z umorom policaja Blöcha.

Iz teh in še drugih nadrobnejših poročil je razvidno, da so se v obilni meri pokazala veleizdaj-ska in osebni varnosti jako nevarna početja, in od-sek se je prepričal, da navadni pripomočki v njih zdatno zatiranje ne zadostujejo, in da so izpolnjene pogoje, ki jih tirja § 1. postave z dne 5. maja 1869 za izjemne določbe, katere je vlada oklicala 30. januarja 1884, in da je dotični ministerski ukaz opravičen.

Iz ukaza je pa tudi razvidno, da se vlada ni le natančno držala pravic, ki jih postava z dne 5. maja 1869 daje, ampak da je te pravice še sama in sicer ne nebitveno omejila.

Ker imajo toraj po ukazu 30. januarja raz-glašene izjemne določbe le namen, zatirati prekucij-sko rogoviljenje, ob enem pa varovati prosto gibanje delavcev, ki hočejo s postavnimi pripomočki zbolj-šati svoje stanje, in ob enem v teh okrajih živeče prebivalce varovati škode na življenji in premoženji;

ker je vlada v odseku odločno izrekla, da hoče te izjemne določbe rabiti le za zatiranje obstoječih prekucijskih rogoviljenj in jih po doseženem vspehu nemudoma zopet preklicati;

in ker ima državni zbor priliko gledati na to, da se vlada drži svoje obljube: večina odsekova predlaga, da naj se vladni ukaz odobri.

Da je roparski napad na čevljarja Merstallingerja zares v zvezi s prekucijskim rogoviljenjem, potrdil je te dni neki švicarski list. Znani voditelj dunaj-skih delavcev Peukert živi namreč sedaj v Zürichu in je tam svojim tovarišem rekel, da je priporočal ljudem v podporo svojemu početju iskati tudi de-narjev, vendar pa naj jih ne iščejo pri Merstallin-gerjih (to je malo premožnih ljudi), ampak naj se lotijo bolj premožnih. Iz tega nekateri sklepajo, da je z anarhisti v zvezi tudi rop pri menjevalcu Eisertu.

V Švici sicer trpe vsacega političnega beguna, ali ljudje, kateri tako očitno oznanjujejo rop in umor, zdé se tudi Švicarjem nevarni, in v listih začeli so že pretresati vprašanje, ne bo li treba takim ljudem prepovedati bivanje v Švici. In naši liberalci vladi nečejo privoliti oblasti, da bi smela take nevarne ljudi spraviti od tod?

Obravnava.

V začetku današnje seje vprašal je Lienbacher vlado, zakaj še ni izročila zboru predlogov, ki za-devajo zboljšanje kmetijskega stanu in ki jih je obljubila že l. 1880? Potem so se predlogi o pravnih praktikantih, o premembni odvetniškega reda in o konzularni sodnijski pravici v Tunisu izročili justič-nemu odseku, predlog o zatiranju trtne uši pa go-spodarskemu odseku. Ker se je gori natisnjeno po-ročilo o izjemnih določbah še le včeraj razdelilo, vprašal je g. predsednik, hoče li zbornica že danes pričeti obravnave o tej reči, kar je, se vé da, so-glasno potrdila.

Dr. Tonkli prišel je toraj z nekaterimi bese-dami razpravo, ter si je pridržal končno besedo. Obširno pa je govoril poročevalec manjšine dr. Kopp, in še bolj obširno prvi nasprotni govornik, dvorni svetnik Scharschmid. Toda noben izmed nju ni mogel trditi, da bi bili ukazi nepotrebni, ampak glavni ugovori so se sukali o tem, da je nevarno vladi dajati tako oblast, da jo bode zlorabila zoper liberalno stranko za politične namene itd.

Za njim poprijel je besedo grof Taaffe ter je s krepkim in odločnim govorom zagotavljal, da vlada teh določb ne bode obračala razun zoper prekucijsko stranko. Vlada ni imela samo pravice, ampak imela je tudi dolžnost oklicati ta ukaz, ker mora skrbeti za življenje in premoženje prebivalstva. Ako na-sprotniki to imenujejo reakcijo, potem je bila levica reakcionarna, ko je l. 1869 sklenila to postavo. Pogosti dobro-kličji so odobraval te in druge pri-merne izraze ministerskega predsednika.

Posebno živahna je bila pohvala, ko je gosp. minister izrekel, da se po njegovem prepričanju so-cijalno vprašanje ne bode rešilo s silo, ampak na

ves drugačen način. Vlada vsestransko preiskuje način, kako bi se pomagalo delavcem po fabrikah in na polji, in bo zbornici izročila svoje predloge; deloma je že to storila s predlogom o zavarovanji delavcev proti poškodovanju, in on ne more bolje skleniti svojega govora, kakor s prošnjo: Gospodje, dodelajte skoro to postavo.

Mojstersko je govoril grof Hohenwart, ki je še le sinoči vsled prošnje českega kluba se od-ločil, v imenu desnice govoriti in pojasniti njih sta-lišče. Obžaloval je, da mora desnica pretresati to reč, da mora omejiti pravice državljanov, pa to za-htevajo najsvetejše reči, ki jih človek ima, varstvo premoženja in življenja, in nikdar bi ne hotel sli-šati očitovanja, da je v tem oziru zaradi njega najrev-nejši delavec kako škodo trpel. Izvrstno je spod-bijal poročilo manjšine in trditve, da bi bilo to ne-kaka sramota za dunajsko prebivalstvo, rekši, da bi bilo za Dunaj veliko bolj sramotno, ko ne bi hoteli pomagati, da se zatre druhal, ki mirne državljane moti in vznemirja.

Govor njegov bil je eden najboljših, kar jih je Hohenwart kdaj govoril, ker se mu je videlo, da je živo čutil, kar je rekel in ker je govoril z nekako navdušenostjo in tako živim občutjem, da ga še ni-kdar nismo slišali tako govoriti. Od vseh strani so mu toraj doneli živahni dobro-kličji in burna po-hvala. Prav boste toraj storili, da njegov govor ponatisnete.

Za njim je čenčal Fürnkranz, ki ga pa nihče ni poslušal, in potem je profesor Exner uga-njal svoje burke.

Za Exnerjem je poljski poslanec Volanski na-svetoval konec obravnave, ki je bil sprejet, in na-sprotni govorniki so izmed sebe izvolili Suessa za generalnega govornika. Znano je, da on govori in se véde kakor gledišni igralec. Danes je posebno dobro igral in se v začetku z razžaljenim ponosom hudoval nad govorom Hohenwartovim, ter s tem pokazal, da je Hohenwart levičarje prav v sree zadel. Danes govori samo on, poročevalec dr. Kopp in dr. Tonkli prideta še le jutri na vrsto in potem bo gla-sovanje.

Levica se je zavezala skupno glasovati zoper vlado, pa tudi desnica bo skupaj držala. Le par Poljakov in štirje Mladočehi se hočejo glasovanja menda zdržati. V Hohenwartovem klubu manjkalo bo Vojnoviča, ki je odšel z Dunaja, ker se je te dni v Lincu vstrelil njegov edini pri vojaki biva-joči sin.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. febr.

Notranje dežele.

Misel, da se bodo za celo Avstrijo napravila štiri železnična ravnateljstva, se je zopet oživela. Mesta so jim sledeča odločena: za okrajni iztok Lvov; za sever in severo-zapad Praga; za južno stran cesarstva pa Ljubljana ali Trst. Ker ima Ljubljana iz prometnega ozira gledé dr-žavnih železnic že sedaj pred Trstom prednost, da je v naravnostni zvezi z državnimi progami, če tudi ravno ne leži na veliki črti Rim-Dunaj, Trstu pa do sedaj te naravne zveze še primanjkuje; če se bodo na dalje za sedeže ravnateljstvom mesta volila, bi se pa vendar-le nadjati smeli, da Ljubljana pred vsemi drugimi kraji za ravnateljski sedež prednost zadobi. Ta prednost bo pa po zgradbi železnice Loka-Trst še mnogo pridobila nasproti Trstu, ker bo Ljubljana v sosednji bližini dveh železnih odrast-kov, namreč iz Trbiža v Ljubljano in iz Loke v Trst. Kaj še le potem, ko bi tretji odrastek segel od Ljubljane do Karlova, kar pa Trst ne bo ni-kdar dosegel! Ako bi se toraj merodajni naši gos-podje na dotičnem mestu ob pravem času oglasili, bi pač ne bilo zastoj in lahko bi se zgodilo, da se Ljubljana za sedež c. kr. železničnega ravnateljstva južnih državnih železnic odloči.

Imenovanje dr. Flappa za *poreško-pulj-skega škofa* v Istriji se bo, kakor po „Politiki“ zvemo, menda kmalo izvršilo; vsaj tako se nadjajo laški listi, ki z veliko zadovoljnostjo priznavajo, da bo zopet jeden njihovih prišel na pastirski sedež, ki je vtrjen na slovanskih tleh. Dr. Janez Flapp je iz Kormina na Furlanskem prav ob laški meji doma, Lah po duhu in mišljenju ter sedaj profesor kanoničnega prava na goriškem bogoslovju. Ker se je vedno gorečega Laha kazal, dosegel je milost pred gospodom v Trstu. Kakošen bo sad, ako se imenovanje vresniči, bomo imeli že večkrat priliko poročati. Istra je sedaj v veliki nevarnosti, da se polahoni. Edina duhovščina bila je ondi še steber, ob katerega se je oslabei narod naslanjal, da ni po-polnoma omahnil. Cerkev je bila do sedaj narodno

in versko stališče, kjer se mu je delila tolažba in pogum. Ako se mu to v bodočnosti zabrani, je slovanski narod po Istri zopet za korak bližje svoji narodni smrti. V šoli se ondi ni mnogo nadjati narodnega prebujenja, ker se v Trstu že za to skrbi, da so slovanske šole po Istri bele vrane, in da se laške pridno na novo vstanovljajo. Vendar nikar še obupati. Ni še vsega konec. Vsak pritisek rodi svoj protipritisek; nadjamo se, da če se prav morda na višji ukaz v narodnem oziru v bodočnosti po Istri narodni duhovščini verige nalože, postavila se bodo tem krepkeje politična društva n. pr. „Edinost“ i. dr. na noge. Ves upljiv č. duhovščine na ljud-stvo pa s takim imenovanjem še tudi ne bode vničen.

Po Dunaji se je raztrosila misel, da je *av-strijski poslanik na carigradskem dvoru* baron Calice zaradi tega prišel na Dunaj, da se osebno pogovori o jako važnih zadevah priklepa turških železnic na srbske in avstrijske in pa o vravnavi potnih listov za Bošnjake po Turčiji potu-joče. Kakor smo že omenili, si Turčija tu pravico prilastuje, da sme le ona Bošnjakom veljavne potne liste delati in tisti morajo turški biti, avstrijska vlada se pa za tisto že zastarelo navado Turčije noče brigati in potne liste Bošnjakom sama izdeluje. Kar se tiče toraj prve točke, namreč priklepa turških železnic na srednje-evropejske, oziroma srbske, ima dotično nalogo zbor štirih (konference á quatre) v rokah, ter se Avstriji ni treba za nič drugega pečati, kakor za to, da jih bo Turčija o pravem času zgotovila, kar se bo menda tudi zgodilo, kajti podjetnik se je že zanje v osobi barona Hirscha oglasil, kateri ima že tudi potrebni kapital v rokah. Avstrija se ne bo kar nič brigala, kdo bo gradil, pač pa za to, da bo o pravem času gradil. Kar se pa druge točke tiče, menda ni še toliko nujna, da bi moral poslanik zaradi nje iz Carigrada na Dunaj hoditi. Baron Calice je prišel menda samo iz tega vzroka, ker ga je veselilo zopet enkrat vi-deti krasno in veselo carsko mesto ob „modri Dö-navi“ in se bo pri tej priložnosti tudi presvitlemu cesarju zahvalil za podeljeni red velikega križa sv. Leopolda.

Gališki delavci so poslali državnemu pos-lancu Hausnerju peticijo za splošno glasovalno pravico; podpisanih je 2000 delavcev.

Deputacija suplentov iz Čehov, Morave in Galicije podala se je k naučnemu ministru Con-radu prosit, da naj bi se jim suplenška leta v službo vstela. Minister je obljubil svojo pomoč, kar bi bilo gledé drugih državnih uradnikov čisto prav in je popolnoma neumevno, zakaj bi suplentu ne štela leta, če ona štejejo brezplačnim praktikantom po davkarijah. Enakopravnost se res še povsod po-greša.

Kakor smo že poprej enkrat omenili, je žaljenje nagodbine postave večina v *hrvaškem deželnem zboru* razdelila o dva dela in sicer v takega, ki misli napake odpraviti po administrativnem potu in v drugega, ki isto misli storiti pa postavodajalnem potu. Da bi se to prej ko prej izvršilo, prišla je ogerska vlada Hrvatoma sama nasprot in je ponudila priložnost, da naj bi se odposlala regnikolarna de-putacija. Črnogledi pa tukaj nek nov vihar slutijo, ki bo med Hrvaško in Ogorsko nastal, ker mislijo, da se tukaj za vse kaj drugega pojde, kakor za po-pravo žaljene nagodbine postave. Ti pesimisti mislijo, da so Madjari zato tako „vljudni“ s Hrvati postali, ker jih mislijo prisiliti ali pa z zvijačo vjeti, da bodo Hrvatje delali gotove privoljenja na korist ogerskim državnim nazorom. Povod k takemu mišljenju izemil se je iz izvanredne prizanesljivosti in velike pri-voljenosti hrvaške narodne večine, na katero se Madjari ob priliki pregledovanja nagodbene zakona zana-sajo, da jo bodo na svojo korist porabili. Naj že bo, kakor si hoče, toliko je gotovo, da si Hrvatje ne bodo dali kože čez ušesa potegniti, ker sta v pri-voljenje regnikolarnih ukrepov potrebna oba dotičnika in ako ju Hrvatje ne bodo potrdili, bo res madjar-ski trud zastoj. Dalje se bo pa Hrvatoma sedaj po-nudila lepa priložnost enkrat za vselej sitnostim, katerim so bili Madjarom nasproti izpostavljeni popol-nem konec storiti. O osebah, s katerimi se bodo načelniška mesta po raznih odsekih pri vladi na-polnila, so kombinacije toliko razširjene, da je naj-boljše, če počakamo imenovanja. Za danes le toliko omenimo, da jih za vsak odsek po ducatih v misel jemljo. (Potem bodo lahko rekli, da so uganili.)

Da ogerski magnatje niso *Tiszti* še spodbili stola, ima neki svoj vzrok v slučajih, da nobenega ni, ki bi se na njegovo mesto upal, ako bi se Tisza res odpovedal stolu prvega ministra. Baron Sennyey je bolehen, Majlath umorjen, grof Apponyi pa menda še premlad in prevročekrven. Druzi v deželi ni. Na Dunaji imajo Madjari pač moza, ki bi jim Tiszo nadomestil, in to je skupni finančni minister Kallay, ki je pa zopet zaradi dobrega sporazuma med cis in trans tako na svojem dosedanem mestu potreben, da se ne sme prestaviti iz Dunaja v Budapešto. Vpliv Tisze je pa kljub temu še vedno zdaten in vse doseže, kar mu drago, v zbornici poslancev. Ne tako pa v gosposki zbornici. Ondi se je med magnati novo življenje pričelo. Jeli so se svoje moči zavedati in so za trdno sklenili jo za to vpo-rabiti, da vse odvrnejo, kar bi Tisza aristokratič-nemu interesu in pa duhovščini škodljivega pred-lagal.

Vnanje države.

Bolgarske novine pišejo z veliko nevoljo o opuščenju bolgarske diplomatske agencije v Petrogradu, ktera še leta dni ni popolnoma doživela in se je opustila, lansko leto meseca julija spravile so jo v življenje nujne državne potrebe, ker je ruski diplomatski agent Hitrovo bolgarsko politiko na svojo roko delal, kakor mu je bolj kazalo, in je bil že blizu tega, da bi bil vstanovil „državo v državi“. On namreč in njegova prijatelja, ruska ministra Kaulbars in Sobolev, vladali so na Bolgarskem, Bolgari in knez Aleksander so pa gledali, in taka bila so tudi poročila o državnem življenju v mladi kneževini, kakoršna so iz Sofije v Petrograd dohajala. Da bi se takemu, vrlega bolgarskega naroda nevrednemu početju konec storil, dovolilo je narodno sobranje potrebno svoto denarja in Čokojev odšel je v Petrograd za diplomatskega agenta bolgarskega na ruskem dvoru. Bil je pa ta Čokojev agent le po imenu, kajti ruski diplomatski krogi so se odločno branili od njega poročil jemati, temveč so jih kakor doslej iz Sofije od svojega agenta Jonina, ki je Hitrovega mesto nastopil, prejemali. Konečno je pa Jonin v Sofiji tako daleč pripravil se svojimi spletkami, da je ruska vlada bolgarski namignila, da menda najraje vidi, ako bi se bolgarska diplomatska agencija v Petrogradu opustila. Kar so Rusi želeli, se je zdaj zgodilo.

Ruski poslanik na Francoskem, knez Orlov, zapustil bo Pariz, kakor „Temps“ poroča, in se bo v Berolin podal za poslanika, da vtrdi po Giersu začetno prijaznost *zvez treh cesarjev*. Orlov je osebni prijatelj kneza Bismarka, in se sedaj v Petrogradu bavi, od kodar se bo na svoje mesto podal. V Parizu ga bo nadomestil baron Mohrenheim, ki je sedaj poslanik v Londonu.

V angleškem parlamentu bodo konservativci in opozicija v obeh zbornicah h krati jeli vlado obirati zaradi njene nedoločne in omahljive politike v Egiptu. Kar je le zakrivila ali zakriviti mislila, za vse jo bodo prišli in na odgovor klicali. Vrh tega pa še vsaka zbornica za se precej krepko nezaupnico liberalni vladi pripravlja. Agitacija proti Gladstonovemu ministerstvu, ki je bilo sicer posebnost Jugoslovanom vedno prijazno in se je Gladstone osobito za zatiranje Srbe in Bošnjake več ko enkrat javno potegoval, dokler so bili še pod turško sabljo, je po celi angleški jako razprostrta in parji iz vseh kotov skupaj hité, da bodo proti Gladstonu in njegovemu kabinetu glasovali. V petek se bo morda že rezultat znal.

Kar so **egipčanski vojaki** pod zapovedništvom Backer paše na časti zgubili in se na disciplini pregrešili, to so njihovi tovariši pod zapovednikom Tefvik paše v mali trdnjavi Sinkat zopet popravili, ker so si rajši junaško smrt volili, kakor pa, da bi bili zopernemu jim sovražniku v roke padli. Sinkat zadela je osoda, s kakoršno se Sziget ponaša in Tefvik paša volil si je junaško smrt Nikolaja Zrinjskega, ter si je tako zagotovil listek v svetovni zgodovini, ki ga bo poznim vnukom kot junaka ohranila. Kahirski zapovednik Stephenson je dobil ukaz, da se imajo odmah trije najboljši huzarski batalijoni proti Suakimu na pot podati, da se bo Tokkar, če mogoče, rešil in da se bodo branile luke po rudečem morji. Aleksandrijska posadka naj se preseli v Kairo, in Aleksandrija naj se pomorščakom v obrambo izroči. Iz Indije se pelje cel polk Škotcev v Afriko, ki so tudi v Suakim namenjeni. Zapovednik cele ekspedicije je pa neki Graham. Iz Port Saida, severne postaje v sueškem prekopu, odplul je parnik z 400 vojaki v Suakim, ki je mesto nekako v sredi egipčanskega nabrežja ob rudečem morji.

Izvirni dopisi.

Rudolfovo, 14. febr. V številki od 13. t. m. Vašega cenjenega dnevnika je dopis iz Rudolfovega, v katerem dopisnik izraža svoje začudenje, da broji čitalnica med svojimi članovi samo dva duhovnika, ter navaja kot vzrok tega nakano odborovo, da izbaci Vaš cenjeni list iz društvenih sob. Ker izvira ta trditev ali iz neznanja ali pa iz nekake nepotrebne vneme zoper imenovano društvo, vsojam se Vam javiti, da je omenjena trditev golo mnenje dopisnikovo, ker v odboru nikdar ni govora bilo, da naj se rečeni list opusti.

Dalje omenja dopisnik, da v odboru veje nekaj duhovnikom nasprotni duh. Na kak temelj se opira to sumničenje, mi ni znano, ali da je krivo, smelo trdim. Čitalnici jedina svrha je družiti narodnjake brez razlike političnega mišljenja v medsebojno zabavo in ona ne pozná niti klerikalcev niti liberalcev. V odboru so trezno misleči možje, kateri svoje prepričanje čuvajo, a tudi nasprotnih nazorov ne žalijo. Za posamezne pa društvo ne more odgovarjati. To je jedino zdravo načelo zabavnega društva. Krivi pak so nazori in postopanje skrajnih udov jednega in drugega krila, liberalcev in konservativcev, kateri zaradi osobne mržnje skupni stvari hrbet obračajo.

—k.

Od Žumberka, 14. febr. („Gospoda špila.“) Koncem januarja prišel je domú mož, ki se je v novomeških tamnicah 14 mesecev zavolj tatvine pokoril. Vpraša ga soseda, ktere mož že tudi tam počiva zavolj predolgi prstov. „Povej mi, Ive, kako se mojemu možu godi?“ „Kako? dobro; gospoda špila. V jutro ima prežganjko, opoludne kaj boljega, kos kruha, ob nedeljah govedino, dela le to, da vodo iz Krke nosi, ponoči ima miren počitek. Domá se mu bi desetkrat slabše godilo. Vidiš, da „gospoda špila.“ — Ni čudo, da se marsikomomu, ki je v ječi „že gospoda špilal“, tudi sanja po onih prijetnih prostorih in se tudi potruji, da jih kmalo vnovič zasede. Tako naš Ive. Bivši doma komaj 10 dni, vlomil je v neko klet in žandarji so ga odpeljali v Metliko. Bil je ž njim tudi njegov oče, ki je pretečeno leto 11 mesecev zavolj tatvine v ječi sedel. In tako bota oče in sin nekaj časa zopet „gospoda špilala.“

In ubogi pa pošteni kmet na svojem posestvu! O ironija liberalnega humanizma! Več ne smemo reči, da se tistim, ki „gospoda špilajo“, ne zamerimo, kar je za nas kmetovalce včasih silno nevarno.

Iz Celja, 10. febr. Stvar, ktero tukaj pojasnujemo, je sicer bolj krajevnega pomena, vendar tudi občnega, ker se iz nje vidi, kako si pomaga liberalna stranka, da bi ostala na krmilu, in kako je treba povsod nam biti čujočim, da dobra reč škode ne trpi. V ta namen naj nam dovoli „Slovenec“ nekoliko več prostora:

Razjasnilo.

Po Celjski fari se raznaša nekaj tednov sem mnogo napačnega govorjenja o vzdrževanju tukajšnjih častitih šolskih sester. Tako n. pr. pravijo nekteri, da, če postanejo ti ali oni možje občinski odborniki v Celjski okolici, potem bo morala občina ali gmajšina rediti šolske sestre, kar bo prizadjalo neizmerno veliko novih davkov; tam zopet slišimo govoriti druge, da bo potem morala gmajšina povrniti preč. gospodu knezoškofu deset tisoč gold., ktere so darovali za zidanje poslopja šolskih sester; zopet drugod se govori, da se bo potem šolskim sestram morala iz občinskega denarja napraviti posebna zaloga ali fond s šestnajst tisoč goldinarji, da bodo iz njega živele. Pametni in modri možje so si mnogo prizadevali, da bi ustavili to neresnično govorjenje. Ker pa ni vse nič pomagalo in se imenovana govorica razširja še zmiraj dalje in dalje, so nekteri posestniki iz Celjske okolice naprosili nas podpisane odbornike katoliškega podpornega društva, naj očitno povemo, kaj je na onem govorjenju. Radi vstrežemo tej prošnji in odločno izrečemo mi, ki so nam vse razmere z stran dekliske šole, ktero vodijo častite šolske sestre, dobro znane: da je ono zgoraj imenovano govorjenje neresnično in ima le hudobni namen, ljudi Celjske okolice zapeljevati v zmoto. Ni se treba bati, da bi morala kedaj občina Celjska okolica rediti šolske sestre in skrbeti za njihovo deklisko šolo; zato skrbi že od leta 1879 sem „katoliško podporno društvo“. To društvo, ktero vodimo zdaj mi podpisani možje, šteje okoli 380 udov in mnogo prijateljev v Celjskem mestu in po okolici, pa tudi po družih krajih, kateri vlagajo letne doneske v ta namen, da se zamore obdržati ta dekliska šola. Mi skrbimo tudi za ubožne fante in dekleta v obeh okoličanskih šolah, da dobijo o božiču nekaj tople obleke in obutve, pa tudi tople hrane opoldne. Ker je velika večina teh otrok iz celjske okolice, smo prosili včasih slavni občinski odbor v Celjski okolici za podporo; prejemali smo tudi nekoliko denarne pomoči, tako n. pr. pretečeno leto 1883 10 gold., to je deset goldinarjev; vsi stroški za to šolo pa znašajo v pretečenem letu 1883 1354 gold. 67 kr. in priprava obleke in obutve, ki se je med ubožne otroke razdelila, okoli 200 gold. Skupaj toraj 1554 gold. 67 kr. Na taki način, kakor do zdaj, bo tudi v prihodnje katoliško podporno društvo z Božjo pomočjo in s podporo blagih udov skrbelo za obstanek imenovane šole.

Kar pa zadeva poslopje šolskih sester, naznamo sledeče: Za zidanje tega poslopja, ki je stalo z vrtom nekoliko nad 20.000 gold. (samo zemljišče, na katerem stoji šolska hiša in vrt, staneta nad 5000 gold.), so darovali prevzvišeni in premilostljivi knezoškof lavantinski Jakob Maksimilijan ne 10.000, ampak 14.325 gold. Očitno pa izrečemo tukaj, da vsi tisti, ki pravijo, da utegnejo prevzvišeni in prečastiti knezoškof, največi dobrotnik naše dekliske šole, ta darovani znesek od Celjske okolice kedaj tirjati nazaj — da vsi tisti delajo s takim nepremišljenim in neopravičenim govorjenjem največ krivico našemu premil. gosp. knezoškofu. Oni še gotovo nikdar na to mislili

niso, da bi ta denar tirjali kedaj nazaj. In Celjska občina bi se tudi nikdar ne mogla prisiliti, da bi oni znesek morala kedaj povračevati, ko bi res kdo hotel jo k temu siliti, kar se pa nikdar zgodilo ne bo. Komur je na tem kaj ležeče, da v zadevi onega šolskega poslopja resnico izvé, naj se podá pogledat v zemljiščno knjigo ali gruntne bukve pri c. kr. Celjski okrožni sodnji. V teh bukvah bo našel natančno zapisano, kdo ima pravico do imenovanega šolskega poslopja. Stoji namreč zapisano tako-le: „Družba šolskih sester v Mariboru je lastnica tega posestva in poslopja s tem pristavkom, da, če se kedaj družba mariborskih šolskih sester razdruži ali če bi sklenila iz ktereга vzroka koli po dovoljenju takratnega premil. škofa to deklisko šolo za Celjsko okolico opustiti, postane lastnik te hiše in dotičnega zemljišča lavantinska škofija s tem pristavkom, da so vsakratni škof dolžni — to poslopje — kateri drugi duhovni družbi v ravno tisti namen — (da se namreč deklisce podučujejo) prepustiti ali pa za druge namene lavantinske škofije porabiti.“ Tako stoji zapisano v gruntnih bukvah. Vprašamo torej: Ali zamore pač pameten človek iz teh besedi sklepati, da utegnejo naš premil. gosp. knezoškof kedaj tirjati nazaj oni zares lepi znesek, ki so ga darovali za zidanje šolskega poslopja? Ali bi mogel kdo Celjsko okolico siliti, naj oni denar kedaj nazaj povrne? Kdor se še ni s svojo pametjo skregal, ta ne more Celjske okolice k temu nikdar siliti. Sicer rečemo še enkrat in očitno: Za obstanek naše sesterne dekliske šole skrbi edino le „katoliško podporno društvo“ v Celji in bo skrbelo še tudi z Božjo pomočjo v prihodnje; če hoče temu društvu kdor koli, bodisi posamezne osebe, bodisi ktera družba ali tudi ktera soseska v denarji, ali kakor si že bodi kaj pomagati, homo za to pomoč vsem iz srca hvaležni. Nikakor pa ne mislimo in tega tudi nočemo, da bi ta dekliska šola prišla pod oblast ali pod oskrbnitvo občine Celjske okolice; nikdar se ni treba bati, da bi kdorkoli moral kedaj vlagati pri davkih za povračilo tistega zneska, ki so ga premilostljivi gosp. knezoškof darovali za ono hišo. Sploh prosimo vse čast. prebivalce Celjske fare, naj se varujejo hudobnih ljudi, ki bi radi s takim neresničnim govorjenjem spodkopali zaupanje tistim možem, ki se že več let sem toliko trudijo in darujejo, da ima Celjska okolica lastno deklisko šolo!

V Celji na novega leta dan 1884.

Odbor katoliškega podpornega društva:

Žolgar Miha,
podpredsednik.

Hudovernik Ljudevit,
tajnik.

Žičkar Jožef,
predsednik.

Šlander Ant.,
blagajnik.

Krašovic France, **Vasić Konrad**, **Lipovšek France**,
Šah Karol, **Glinšek Matevž**,
odborniki.

Na znanje!

Slišimo, da nas nekteri sosedi dolžijo, da smo mi dandanašnji odborniki v občini Celjske okolice, naši soseski ali gmajšini naložili težko breme. Očitajo nam, kakor bi se bili mi v imenu cele občine zavezali, da se naj v prihodnje iz občinske kase plačujejo stroški za deklisko šolo, ktero vodijo čestite šolske sestre.

Na kratko rečeno: ljudje, ki tako govorijo, so grdi obrekovalci in lažnjivi, ki hočejo s takimi besedami nam spodkopati zaupanje, ktero so nam prejšnja leta skazovali naši ljubi sosedi, ki so nas izvolili za občinske odbornike. Reč je pa ta-le: Vsak pameten človek lahko spozná, da je velika sreča za našo Celjsko okolico, ako se morajo naša dekleta, ločena od fantov, podučevati v posebni šoli. V ta namen so dobrotniki in prijatelji naše mladine ustanovili že leta 1878 posebno deklisko šolo in so ves ta čas do zdaj plačevali, kar je prizadevalo silno veliko stroškov. Da bi lože premagali te stroške, so prosili včasih tudi občinski zastop v Celjski okolici, naj pripomore s primernim zneskom, da se zamore imenovana šola obdržati. In vsi občinski odborniki smo privolili sicer majhni donesek za vzdrževanje te učilnice; tako smo darovali prejšnja leta po 40 gld., leta 1883 pa 10 to je deset goldinarjev.

Mislamo, da s tem vendar nismo našim občanom naložili preveliko davkov. Vsaj je tudi občinski odbor Mariborskega mesta leta 1883 tamošnjim šolskim sestram dovolil podporo, in sicer ne deset ampak 150, to je, sto petdeset goldinarjev. Ali ni toraj velika krivica, ktero nam delajo ljudje po naši okolici, ki govorijo, da smo s tem naši soseski Bog si ga vé kako težko dolžnost naložili? Tudi za

prihodnje čase se nismo v imenu občine zavezali, da bi ona, občina namreč, bila dolžna prevzeti kako breme in plačevati kakšne stroške za to deklisko šolo. Kdor noče nam podpisanim dozdejšnjim občinskim odbornikom verovati, naj vpraša pri c. k. okrajnem glavarstvu, ali pri c. k. sodnji, ako morebiti sam ne razumeva pisem, ki ležijo v naši občinski pisarni.

Obljubili smo sicer, da hočemo po razmerah občinskega premoženja še na dalje to za našo okolico tako hvalevredno šolo podpirati; pa tega nismo nikdar izgovorili, koliko naj okolica vsako leto v ta namen daruje. In živa duša ne bo mogla nikdar ne naše občine siliti, da kakšen znesek daje v podporo te dekliske šole, če občinski odbor v to privoliti noče. Šteli smo si v svojo dolžnost, da smo vam razjasnili razmere med našo občino in deklisko šolo v Celjski okolici.

V Celji, 6. januarja 1884.

Občinski odborniki v Celjski okolici:

Levičnik Jožef, Matevž Glinšek, Šah Karl, Lipovšek France, Škorjanc Anton, Kodela (Jager) Jožef, Ostrožnik France, Žnidar (Jakopič) Martin, Zupanec Jernej v Lokrovcu, Šorn France, Žnidar (Zavinšek) Andrej, Vrečar (Vipotnik) Martin, Vozu Matevž, Zupanc Valentin, Kodela France, Lednik Martin. *)

Ljubi sosedi in prebivalci v občini Celjske okolice!

Nam podpisanim so vsi zgoraj imenovani občinski odborniki iz Celjske okolice dobro znani. Vsi jih spoštujemo kakor pametne može in dobro vemo, kako neresnično nekteri hudobneži zoper nje govorijo. Pokažite vsem tistim sleparjem vrata, ki pravijo, da bi bili ti moške Celjski okolici naložili kakošne nove davke, ali kakor da bi oni hoteli zatreti v šoli poduk v nemškem jeziku. Še enkrat: ne dajte se zapeljati!

V Celji 6. januarja 1884.

Lednik (Rebol) Martin v Leskovcu, Kapus Franc v Celji, Baloh Janez, posestnik na Zgornji Sludnji, Majar France, posestnik v Polulah, Volavšek Martin v Liscih, Kmecl France v Celji, Štor Jernej, Žnidar (Pečnak) Miha, Šribar Andrej na Dobrovi, Bobnič Andrej, Cocej Matevž na Dobrovi, Jezernik Janez, Hlačar Martin, Mirnik Martin v Medlogu, Brežnik Gašper v Medlogu, Kandolf Jernej, Svetec France na Babnem, Skrabar Miha na Lavi, Košir Blaž na Polulah, Dobovišek France v Lokrovcu, Ameršek Jožef v Lokrovcu, Vrečar (Pušner) Luka, Kranjc Blaž, Kovač Mihael, Kovač Jožef, Kramar Janez na Lopati, Kačič Andrej, Škrabar Janez, Zupanc Martin na Babnem, Keas Florijan, Dimež Franc, Mirnik Martin v Medlogu, Žurej Andrej, Mutec Jožef, Bračič Mihael, Žurej Franc, Kočevar Ant. posestniki v Levcu, Guršek Jožef, posestnik v Košnici, Dobrajc Jakob, posestnik na Blulah.

Domače novice.

(Slovensko gledališče.) V ponedeljek 18. t. m. je v predpustnem času zadnja slovenska predstava. Tudi dramatično društvo hoče vstreti svojemu občinstvu s tem, da se bode ta večer predstavljala sloveča Nestroyeva burka s petjem v 4 dejanjih „Danes bomo tiči!“ (V nemškem „Einen Jux will er sich machen.“) Kdor hoče par ur smejeti se, naj ne zamudi ta večer priti v gledališče. Ta večer obhaja tudi naš regisseur g. Kocelj (Gécely) svojo 40letnico kot pevec.

(Umrl) je danes na ljubljanskem Gradu kaznenec Janez Plešnar, kateri je pred dvema leti v „Slovenih ulicah“ pri lepem dnevu starega loterista Ječmenika s kamnom po glavi vdaril, ga hudo ranil in omamil in mu potem denarje pobral.

(Sneg) je pobelil nocój Ljubljano in po gorah ga je tudi videti. Včeraj je bil še prav gorek in solnčen dan, kterege so se ljudje radovali po sprehodih, ob enajstih ponoči pa je jelo snežiti in danes je vse belo. Vendar je zrak čutiti bolj zdrav, kakor o prejšnjem nestanovitnem vremenu.

(Premembe pri učiteljstvu na Kranjskem.) Na Brezovico pri Ljubljani je šel za II. učitelja g. J. Bajt, in v Šent-Kocijan pa g. A. Pirc, oba izprašana učiteljska pripravnika. — G. Andrej Legat, učitelj v Košani, je prestavljen v Budanje. Za trdno sta postavljena: g. Luka Jelenec, učitelj v Šent-Jurji (pri Kranji) in gpdč. Avg. Klančar, učiteljica v Komendi (pri Kameniku). — Gpdč. M. Smolč, učiteljica

na Cateču (v Krškem okraju), je dobila poduč. službo v Sevnici (na Štajerskem). — G. Ludvik Vagaja, učitelj v Jesenicah (na Dolenjskem), je prišel v Kopanje (v Ljubljanski okraj). — Razpisana je nadučiteljska služba v Metliki (na Kranjskem) s 600 gld. letne plače, s 100 gld. opravilne doklade in s 80 gld. stanarine. Prošnje naj se oddajajo c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Črnomlju do konec t. m. („U. T.“)

(Pojasnilo.) Večkrat je slišati vprašanje, kaj pomenijo „unbestellbare Briefpostsendungen“ (nedostavljiva pisma) v „Laibacher Ztg.“, ker se med tam navedenimi adresati nahajajo večkrat popolnem znana imena. V pojasnilo bodi, da so to pisma, ki se adresatom ne morejo izročiti, ker jih ali ni najti, ali pa nočejo sprejeti pisem, ki toraj pridejo nazaj na ljubljansko pošto, kjer so bila oddana. Razglasa se pa zato, da lahko kdo, ki je pismo oddal, nazaj dobi ga, če se izkaže, da ga je oddal!

Razne reči.

— Vabilo k veselici, katero napravi „Čitalnica Postojnska“ v svojih prostorih v nedeljo 17. febr. 1884. Spored: 1. A. Nedved: „Domovini“, moški zbor. 2. „Damoklejev meč“, veselo igranje v enem dejanju. 3. Deklamacija: J. Gregorčič: „Jeftejeva prisega“, deklamuje gosp. A. Šibenik. 4. Šaljiva loterija. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za ude po 30 kr., z rodbino 50 kr., za neude 50 kr., z rodbino 80 kr. K obilni vdeležbi vabi najljubdeje odbor.

— Spored veselice vršče se v Višnjigori dne 17. svečana v gornjih sobah gostilne g. Omahna. 1. Ant. Nedved: Zvezna, četverspev. 2. C. Umlauf: Jek v dolu (das Echo im Thale) za dve citra svirata gospoda Gilly starejši in mlajši. 3. Boječi Matevž, šaloigra v II. dejanjih, igrajo šolski otroci. 4. Ant. Hajdrih: Mladini (od Urala) moški zbor. 5. Dr. B. Ipavec: Domovini, dvospev in zbor. Ker je čisti dohodek namenjen revnim šolarjem, niso meje stavljene blagodarnosti dobrotnikov. Začetek ob 7 zvečer.

— Iz Žužemberka se nam poroča, da je neka žena v Križih porodila četvorke. Trije so prav slabi in se ni nadjati, da bi ostali pri življenju. Res čuden dogodek, ki se silno redko pripeti!

— Vabilo k Besedi, katero priredi Bovška čitalnica v nedeljo dne 17. febr. l. 1884 v dvorani gostilnice „pri Pošti“. Spored: 1. Domovini; zložil Fr. S. Vilhar, poje mešan zbor. 2. Šaljiv govor. 3. Uzor; zložil Fr. S. Vilhar, poje mešan zbor. 4. Rada, deklamacija, zložil Krilan. 5. Slovo od domovine; zložil A. Leban, poje mešan zbor. 6. Pol vode pol vina; vesela igra v enem dejanju. 7. Po jezeru; zložil M. Vilhar, poje mešan zbor. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina k Besedi za osobo 20 kr., sedeži 10 kr. K obilni vdeležbi vljudno vabi odbor.

— Naša pomorska eskadra obstoječa iz kazematnic „Tegethoff“, „Lissa“ in oklepnic „Habsburg“ in „Ferdinand Maks“, prijadrala je po daljšem bivanju in vežbanju v adrijskem morju v Zadar, kjer je bila mornarica obstoječa iz 2400 mož jako sijajno in gostoljubno sprejeta. Iz Zadra odpeljala se bo v Pulj in Trst, kjer si bodo vturjeni vojaki ravno še poslednje dni v tem predpustu odpočiti zamogli.

— Dosti denarja. Dne 4. febr. se je na Dunaji pri kreditni banki in drugod na ponudene prioritete Buda-Pečuh-ske železnice za nomin. znesek dobrih 7½ milijonov gold., kakor se bere, od 11.150 kapitalistov 207 milijonov in 456.000 gl. — tedaj 26krat več, ko je bilo treba, podpisalo ter s tem razodelo, da ni treba vsake stvari le na Nemško v Heilbron, Frankobrod itd. na prodaj ponujati, kakor je doslej avstr. kreditna banka (Rothschild) ravnala, ampak da se tudi pri domačih avstr. kapitalistih še vedno milijonov ne manjka, da bi le tisti, katerim se zaupajo, vselej tega — vredni bili!

— Brnski delavci vložili bodo peticijo na državni zbor, kateri bodo tudi priložili izplačevalne knjižice, da se bode državni zbor in pa ministerstvo samo prepričalo, da je v Brnu še vedno mnogo prejecev, ki se celi teden trudijo od zgodnjega jutra pa do poznega večera, in vendar ne zaslužijo več, kakor po tri goldinarje na teden.

— V hotelu avstrijskega poslanika v Belemgradu nastal je 12. t. m. zjutraj velik ogenj, kterege so pa belograjski gasilci kmalo zadušili.

Telegrami „Slovenca“.

Dunaj, 15. febr. V zbornici poslancev je po govorih obeh poročevalcev predlog večine o izjemni naredbi bil sprejet s 177 glasovi proti 137.

Dunaj, 15. febr. Zbornica je izjemne določbe odobrila s 177 glasovi proti 137. Liberalci niso marali ustmenega glasovanja, da so laglje odlazili.

Tuji.

12. in 13. februarja.

Pri **Matiji**: Kolinek, Horzl in Kärpel. kup. potovalec, z Dunaja. — Ferd. Schimaček, kup. potovalec, iz Brna. — Franc Plentl, kup. potovalec, iz Grada. — Franc dr. Boara, inženir, iz Trsta. — Al. Petričič, vinski kupec, iz Reke. — Henrik Weiglein, c. k. okr. glavar, iz Krškega. — Lud. Schiffermüller, ravnatelj, iz Kankera. — Spielmann, Fischel, Baumgärtner, in Witz, kupei, z Dunaja. — Karl Schuh, dekoratör, z Dunaja. — A. Pleiss, kupec, iz Remscheid. — Josip Vidmar, župnik, iz Žir.

Pri **Stonu**: Mirosl. Schrader, kup. potovalec, iz Nürnberga. — Leopold Walter, kup. potovalec, z Dunaja. — Lampe, kup. potovalec, iz Zagreba. — G. Klobučarič, iz Fužine. — Jakob Kleinleherer, kupec. — A. Braun in Janez Novak, kupea, z Dunaja. — A. Hass, iz Planine.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ludovik Weiss, kup. potovalec, z Dunaja. — Herman Payer, agent, iz Trsta.

Pri **Virantu**: Franc dr. Zbašnik, c. k. vladni praktikant, iz Kamnika. — Adolf Ruda, c. k. davk. pristav, iz Brda. — Herman Basadona, iz Trsta.

Listnica vredništva.

Blg. gosp. J., učit. v Bl: Stvar, ki ste jo blagovolili pred nekaj časom nam poslati, spada v „Učit. Tovarša“, ki je strokovnjaški list učiteljem ter njih razmeram in potrebam. Zakaj se „Učit. Tovarša“ ogibljuje in „Slov.“ pošiljate, nam je nerazumljivo.

Mnogo društvam, čitalnicam in še drugim: Tirjate ali saj želite od nas objavljane vabil na veselice, nabiranja za to in drugo, zagovarjanja v tej in drugi potrebi, itd., da bi se pa na „Slov.“ naročili, nikomur na misel ne pride. Nam se tako zahtevanje vendar malo čudno zdi. Saj veste za prislovice: „Svoji k svojim — roka roko umiva“; „Slov.“ vendar ni samó za to, da bi bil le „pribežališče“ grešnikov — v njihovih potrebah.

Dopisniku iz Kranjske okolice (Bern.): Ker smo o tej reči že mnogo v „Slov.“ govorili in ne moremo vedno ponavljati, smo vaše nasvete dotičnemu odboru v Celovec poslali.

Č. g. C. J. v K. in znabiti še komu: Vprašate: Je li še kuka potreba pri nas, ali ne? (Ne zamerite, da kar občito objavimo vaše prasanje.) Odgovarjamo: Da, da; pa še prav velika, znabiti več, kakor do zdaj. Pred začetkom delovanja se je marsikdo na nas spomnil ter svoj namenjen dar ali darek poslal, ker je vedel, da brez nič ni nič; po začetku pa si je ne mara marsikdo misliti: Čemú? Tiskarna že stoji, dela; tedaj je reč gotova. Res je vse to, a če hočemo biti mož beseda, moramo pogodbo spoiniti, tedaj ostalo o svojem času, ki bolj in bolj poteka, plačati. — Zatorej lepo prosimo Vas in vse, ki so nam kaj namenili v svojem sreč, naj na nas ne pozabijo, da zamoremo tudi mi svoje dolžnosti o pravem času spoiniti ter toliko zaupniše svoje delo nadaljevati. — Če kdo kaj več pojasnenja želi, ga lahko dobi pri nas, ustmeno ali pismeno, kakor drago.

Dunajska borza.

14. februarja.

Papirna renta po 100 gld.	79 gl. 85 kr.
Sreberna	80 " 40 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101 " 45 "
Papirna renta, davka prosta	94 " 95 "
Ogerska zlata renta 6%	121 " 70 "
" " " 4%	90 " 10 "
" " " papirna renta 5%	87 " 75 "
Kreditne akcije	160 gld. 306 " 70 "
Akije anglo-avstr. banke	120 gld. 114 " 25 "
" " avstr.-ogerske banke	844 " — "
" " Länderbanke	114 " 30 "
" " avst.-og. Lloyd v Trstu	611 " — "
" " državne železnice	312 " 50 "
" " Tramway-društva velj. 170 gl.	227 " 25 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 123 " — "
4% " " " " " 1860	500 " 135 " 60 "
Državne srečke iz l. 1864	100 " 172 " — "
" " " " " 1864	50 " 172 " — "
Kreditne srečke	100 " 173 " — "
Ljubljanske srečke	20 " 23 " — "
Rudolfove srečke	10 " 20 " — "
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	106 " 30 "
" " Ferdinandove sev.	105 " 25 "
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 " — "
London	121 " 45 "
Srebro	— " — "
Ces. cekini	5 " 70 "
Francoski napoleond.	9 " 61 "
Nemške marke	59 " 30 "

P. i. udom družbe sv. Mohora!

Ker je treba do 1. marca družbinemu vodstvu v Celovec poslati letne doneske, prosim vse ude, ki za leto 1884 še niso plačali letnine, da bi jo do konca meseca februarja oddali pri podpisanim poverjeniku, kteremu naj tudi iz okolice ljubljanske farni poverjeniki pošljejo nabrani denar, ako ga sami ne odpošiljajo naravnost v Celovec.

V Ljubljani 12. februarja 1884.

Karl Klun,

dekanjski poverjenik,
pred škofjo št. 14, v 1. in 2. nadstropji.

Izvrstni med

(garantiran pitanec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.),
škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti
(2) gotovi plači pri

OROSLAV-u DOLENC-u,
svečarji v Ljubljani.

*) Izmed 18 občinskih odbornikov toraj 16.